

EESTI KIRJANDUSMUUSEUM

Assotsieerunud Eesti Teaduste Akadeemiaga 11.05.1999

Asutatud: 1909 Eesti Rahva Muuseumi arhiivraamatukoguna

Töötajaid: 113 ehk 95,5 täistööajaga töölepinguga töökohta (FTE), neist akadeemilisi töötajaid 42

Aadress: Vanemuise 42, 51003 Tartu, kirmus@kirmus.ee

www.kirmus.ee

Direktor: Piret Voolaid, tel 737 7701, piret.voolaid@kirmus.ee

Sekretär-juhiabi: Emily Keerberg, tel 737 7700, emily.keerberg@kirmus.ee

Eesti Kirjandusmuuseum on rahvusvaheliselt tunnustatud humanitaarteaduste keskus, mis on olnud Eesti Kultuuriloo ja Folkloristika Tippkeskus (2000–2007), Eesti-uuringute Tippkeskuse (2015–2023) juhtasutus ja jätkab aastail 2024–2030 Tartu Ülikooli genoomika instituudi juhtimisel tegutseva tippkeskuse „Eesti juured: rahvastiku ja kultuuri kujunemise transdistsiplinaarsete uuringute tippkeskus” liikmena. EKMis on tööl 42 teadustöötajat (28 doktorikraadiga teadlast, 6 doktoranti) ja 51 kultuuritöötajat.

EKMi sisutegevus toimub neljas osakonnas: Arhiivraamatukogu (AR), Eesti Rahvaluule Arhiiv (ERA), Eesti Kultuurilooline Arhiiv (EKLA) ja folkloristika osakond (FO).

2024. aasta aprillis kinnitas EKM nõukogu uue arengukava perioodiks 2024–2027. EKMi missioon on tagada eesti keele, kultuuri ja rahva püsimine ning elujõuline areng kultuuripärandi kogumise, säilitamise, kättesaadavaks tegemise ja uurimise kaudu, visioon on olla ühiskonnas hinnatud maailmatasemel Eesti kultuuri uurimise keskus, eestluse süda, mis pakub sillana ühendust keele ja kultuuri rikkaliku mineviku ning tuleviku vahel. EKMi põhiväärtused on teaduspõhisus, järjepidevus, usaldusväarsus, avatus, loov rahvuslikkus, pädevus. Välja töötati teadus- ja arendusstrateegia ja teadustegevuse nelja aasta tööplan.

2024. aastal läbis EKM positiivse hindega riigi teadus- ja arendusasutus korralise teaduse välishindamise humanitaaria valdkonnas, esitades aprillis Eesti Teadusagentuurile eneseanalüüsiraporti ja võõrustades septembris EKMis 7-liikmelist rahvusvahelist komisjoni.

Jätkus teadustöö eesti ja teiste väikerahvaste keele, folkloori ning kultuuri alal. ERA teadusprojekti „Folkloor ja selle individuaalsed, kogukondlikud ja institutsionaalsed edasiandmise mehhanismid“ (M. Väina) uurimisfookuses oli folklooriprotsessi ainevahetuse dünaamika, mis ühest küljest loob kultuurilist järjepidevust, kuid teisalt võimaldab kohaneda ja muutustega kaasa minna. Uurimistöö näitas, et folkloorile iseloomulik paljuhäälsus on eri ajastukontekstides võimaldanud pärimusteadmisi kasutada paindlikult, toetamaks ja kehtestamaks mitmesuguseid väärtushinnanguid, veendumusi, ideoloogiaid. Ka näiteks kaasaegsete, eeskätt rohepöörde kontekstis tekkivate konfliktide puhul (nt tuuleparkide rajamine, tuumajaama plaanimine, Rail Balticu ehitamine) on märgata, kuidas luuakse

uusi tõlgendusi või uusi narratiive, mis põhinevad varasematele folkloori puudutavatel kultuurilistele raamistustel või metanarratiividel. Regilaul uuriti PRG „Folkloorse varieeruvuse korpuspõhine käsitus: regilaulutraditsiooni piirkondlikud stiilid, teemavõrgustikud ja suhtlusviisid“ (M. Väina) raames. Läänemeresoome regilaulude uurimiseks koostöös Soome uurijatega loodud värsside ja laulude sarnasuse tuvastamise metoodikale tuginedes ja seda mitmes suunas edasi arendades on olnud võimalik selgitada laulude varieerumist motiivi- ja tekstiloomes, hinnata värsside stereotüüpsust, aga ka tuvastada kirjakultuuri mõjusid suures tekstikorpuses. Arvutuslikke meetodeid nii teksti- kui viisiuurimises on mitmekesiselt rakendanud ka uurimiserühma integreeritud kaks Ukraina teadlast. J. Orase juhitud loovuurimusprojekti tulemusel valmis veebirakendus, mille eesmärk oli seto laulu viisikujunduse olemuse – ebatavalise helirea, harmoonilise süsteemi, varieeruvuse ja mikrotonaalsuse – visuaalne ja kuuldeline edasiandmine võimalikult lihtsate vahenditega. Kultuuriministeeriumi teadusprojekti rahastusel alustati koostöös TÜ, EKI ja EMTA teadlastega eesti ja seto regilaulu käsitleva akadeemilise koguteose koostamist (projekti juht M. Väina).

Folkloristika osakonna projekti “Folkloori usundilised ja narratiivsed aspektid” (M. Kõiva) fookuses olid põlis- ja väikerahvaste ning valitud kogukondade-huvirühmade identiteet, eluviis, väärtused, ühe erihuvina loodussuhted ja kommunikatsioon linnas ja väljaspool, linnaruumi looduslikustamine (sh suvilakooperatiivide ja balkonaariumite näitel), jätkati rahvaliku kirjalikkuse, usundi väljendusvormide analüüsiga, jätku-uuringuteks viidi läbi erinevaid kogumisaktioone. K. Kikas kaitses TÜs doktoriväitekirja “Moderniseerumine rahvaliku kirjalikkuse peeglis: 19. sajandi lõpu rahvaluulekogujad arhiivi ja avalikkuse äärealal” (juh. R. Järv, doktoritöö märgiti ära üliõpilaste teadustööde riiklikul konkursil). Teadusprojekti „Huumorireaktsioonid tänapäeva poliitilistele ja religioossetele kriisidele“ (L. Laineste) kirjeldati ja analüüsiti internetihuumori žanrilisi ja sisulisi valikuid globaliseerumise kontekstis. Leiti, et mida lokaalsem on sündmus, millele reageeritakse, seda vähem on reaktsioonides huumorit; mida globaalsem on sündmus, seda mängulisem ja humoorikam on selleteemaline veebidiskursus. ETAGi tagasipöörduva teadlase toetusmeetme raames jätkas vanemteadur R. Kalle projektiga “Kuidas skaleerida mitteskaleeritav: integreeritud lähenemine looduskaitsebioloogiale etnobioloogia kaudu”, milles analüüsiti kogukonnakeskse looduskaitse mõtte tugevdamise võimalusi, testiti uusi võimalusi taimepimeduse uurimiseks ning võrreldi ajaloolist piirkondlikku taimekasutust tänapäeval värskelt kogutud andmetega.

EKLA teadusprojekt “Kultuurilugu ja arhiiv: Allikad, probleemid, vaatenurgad” (E. Annuk) tõi esile kultuuriprotsesside ja indiviidi vastasmõju ajaloolises perspektiivis. Näidati egodokumentide tähtsust kultuuris ja kirjandusloos, nagu kirjavahetused kultuurikommunikatsioonis erinevatel ajaperioodidel, peresuhted naiste elulugudes ning elulooline aines kirjandustekstides. Selgitati toimemehhanisme, mis suunasid pagulasharitlasi pooldama Nõukogude Eesti kultuuriideoloogiat ning -tegevust. Toodi esile unustatud naisprosaistide kõrvalejätmisest põhjustatud tühikud eesti kirjandusloos. Toodi teaduskäibesse uusi kõnekaid isikuloolisi allikaid (nt. E. Mihkelsoni arhiiv) ning selgitati käsikirjalistest kultuuriloolistest allikatest loodavate keeleliste andmekogude problemaatikat.

HTMi programmi “Eesti keel ja kultuur digiajastul” teadusprojekt “Eesti kultuuri arengustrid” (M. Väina) andis panuse tehisaru ja arvutuslike meetodite abil suurtest tekstikogumitest eri kultuurinähtuste (nt vägivald muinasjuttudes, huumoris, elulugudes) tuvastamisse.

Aktiivselt panustati järelkasvu. MOBILITAS 3.0 järel doktorantuuri meetme raames töötab vanemteadur O. Petrovych eesti ja ukraina rahvalaulude korpuspõhise analüüsiga. Tänu teadmussirde doktorantuuri meetmele jätkub EKMis töö perspektiivikate ja oluliste uurimisteemadega. 2023. aastal alustasid nooremteaduritena TÜ doktorandid A. Tins “Tehnoloogiafolkloori dünaamikad Eestis 20. sajandi algusest nüüdisajani” ja M. Mägi „Peresuhted Eesti elulugudes“, 2024 septembris keeleteaduse erialal H. Harend “Perekondlikke ja ühiskondlikke suhteid väljendav sõnavara eesti regilauludes” ja folkloristika erialal K. Villem “Hingekujutelmad eesti kohapärimuses”.

Eesti Teadustaristu Teekaardi uues nimistus on sotsiaal- ja humanitaaria valdkonna neljast taristust kaks seotud EKM-i sisutegevustega. EKM on Eesti teadus- ja kultuuriandmete digitaristu juhtasutus

(juht M. Väina). Sel taristul on otsene positiivne mõju kogu Eesti teadusele, sest see koondab ja haldab Eestis loodud teadus- ja kultuuriandmeid, taristu moodulitena jätkavad riiklikult oluliste teenuste pakkumist e-Varamu ja DataCite Eesti, uue tegevusena luuakse avatud platvorm loodud andmete analüüsimiseks ja töötlemiseks. Partnerasutusena osaleb EKM EKI juhitud Keeleandmete Teadustaristus, mis on ühtlasi CLARIN ERICu liige.

EKM Teaduskirjastuses ilmus 2024. aastal 29 trükist, 25 e-väljaannet ja 8 koostööväljaannet. Ilmus 9 numbrit kõrgetasemelisi teadusajakirju: Folklore: EJF 92–94, Mäetagused 88–90. Koostöös TÜga ilmus Methis. Studia humaniora Estonica 33-34. Koostöös TÜ ja ERMiga ilmus Journal of Ethnology and Folkloristics 18 (1-2) ja koostöös IEFSEM (Bulgaaria), LIH (Leedu), IPS LU (Läti) ja ABBS Yearbook of Balkan and Baltic Studies 7. Valmisid eesti jt rahvaste ainekku haaravad kompendiumid “Monumenta Estoniae antiquae” sarjas: M. Kõiva ja M. Kuperjanovi toimetatud “Maailmade vahel. II. Ello Kirsi Setomaal kogutud lood 1938–1940” ning eesti muinasjuttude sarja III köide “Novellmuinasjutud” (R. Järv, M. Kaasik, K. Toomeos-Orglaan). Sarjas “EKLA töid kirjandusest ja kultuuriloost” nr 11 ilmus M. Laagi artiklikogumik “Piirid ja sillad. Artikleid kriitikast ja diasporaast”; koostöös Betti Alveri Muuseumiga valmis “Betti Alveri bibliograafia 1927–2022”; rahvausundi ja mütoloogia uuringute aastaraamatute sari “Sator” avaldas esimese udmurdikeelse elulooteose “Улон – питыран, сюзэм – пияла...”: одйг Удмурт кышноуртлэн даурьем улон сюресэз” (Ühe udmurdi naise sajandipikkune rännak) (N. Anisimov), aga ka M. Kõiva uurimuse “Saaremaa nõiad ja võlud: Sator 26”. Omaette taset keeltevahelise tõlke osas kujutab: “Soome-ugri kirjanduskohvik. 13, Uued tõlked = Финно-угорское литературное кафе. 13, Новые переводы = Finno-Ugric literary café. 13, New translations” (koost. ja toim. N. Kuznetsov, S. Troitskiy), lisaks ilmus 12 vihikut tunnustatud tõlgete-kommentaariidega soome-ugri keelte luule teemal. Erialast teoreetilist kirjandust täiendas R. Hiemäe tõlge Zygmunt Baumani “Voolav hirm” Avatud Eesti Raamatu sarjas.

EKM panustas Euroopa kultuuripealinn Tartu 2024 programmis rahvusvahelise tehnoloogilise kunsti näitusega "Metsavaimud masinas" (3000 külastajat), mille eeltöona koostati mitmekeelne veebiantoloogia “Eesti looduspärimus” (www.folklore.ee/loodus) ja mis andis elusloodusega emotsionaalset suhet loova kunstikogemuse ning aitas vanade pärimuste tähendust taasavada ja uuesti luua. Näitus pälvis kunstiringkondade positiivset kriitikat ja leidis äramärkimist ka kunstiaasta 2024. aasta ülevaates.

EKM teadlaste (kaas)korraldusel toimus 13 teaduskonverentsi ja 20 teadusseminari. Rahvusvaheliste tähtsündmustena toimusid CELSA projekti konverents “Humour and Conflict in the Public Sphere” (‘huumor ja konflikt avalikus sfääris’), sümposium “Visual Rhetorics of Humour: Using and Forming an Iconography of Stereotypes” (‘huumori visuaalne retoorika, stereotüüpide ikonograafia kasutamine ja formeerumine’) ning traditsioonilisele laulmisele pühendatud konverents “The Symbiosis of Singing, Playing and Dancing in Traditional Music: Historical and Contemporary Perspectives”.

Jätkati uute integratsiooni- ja tõlkeprogrammidega (13 üritust), mille siht on kasvatada ühiskonnas keelelist ja kultuurilist tolerantsust (nt sari „Soome-ugri kirjanduskohvik SUKK“ pälvis detsembris soome-ugri luuletõlke mahuka kogumikuga, algatati uus elulugude ja mälestuste lugemisrühma kokkusaamiste traditsioon).

AR juhataja M. Kiipus pälvis presidendi teenetemärgi ja Eesti Raamatukoguhoidjate teenetepremia. FO juhataja folklorist ja akadeemik M. Kõiva pälvis juulis Jakob Hurda rahvuskultuuri auhinna ja novembris Teadusajakirjanduse sõbra auhinna Ökul, kirjandusteadlane T. A. Kirss Eesti Rahvuskomitee Ühendriikides (ERKÜ) taas-asutatud Henrik Visnapuu nimelise kultuuri- ja kirjandusauhinna, 2024. aasta Eesti folkloristika aastapremia laureaati oli T. Särg. Keeleteo konkursi peaauehinna sai emeriitteadlane A. Õim üldhariva raamatu “Eesti keele teetähised” koostamise eest, auhinna said S. Troitskii ja N. Kuznetsov Soome-Ugri Kirjanduskohviku SUKK üritustesarja korraldamise ja juhtimise eest. EKM Teaduskirjanduse raamat “Keerdus kadakas ja kadunud haned: Hageri kohapärimus” sai 2023. aasta 25 kauneima raamatu auhinna (kujundaja A. Schneider) ning

koostaja R. Reinaus pälvis Eesti Kultuurkapitali rahvakultuuri sihtkapitali preemia. EKLA juhataja K. Metste kuulutati Kreutzwaldi mälestusmedali laureaadiks.

AR juhtimisel tehti eesti raamatu aasta eeltöid, valmis raamatuaasta ER500 sisulehe „Loo lugu“ kasutajaliidese prototüüp ja kasutajaliidese arenduskeskkond ning alustati näituste ettevalmistusi. Samuti toimusid ER 500 videoklippide salvestused vanemast raamatuloost (13 klippi, teostaja Concept OÜ). AR on Eesti Rahvusraamatukogu partnerasutus Kultuuriministeeriumi valdkondliku digipöörde tegevuskava raames läbi viidavas üleriikliku ajalehtede II massdigiteerimise projektis. Vastavalt koostöölepingule valmistati rahvusraamatukogule digiteerimiseks ette 36 000 ajalehenumbrit. Digiteeritud aines saab kättesaadavaks keskkonnas DIGAR: Eesti artiklid.

AR jooksva töö raames digiteeriti 43 000 kaadrit haruldasi trükiseid, mis tehti kättesaadavaks infosüsteemis KIVIKE. Tegeldi säilituseksemplaride (raamatud, jätkväljaanded, ajakirjad, ajalehed, noodid, maakaardid, pisitrükised) töötlusega e-kataloogis Ester (16 230 eksemplarikirjet) ning vanemate kogude (ÕES jt) kataloogimise, liigitamise ja märksõnastamisega (2300 bibliokirjet). E-kataloogis Ester viidi lõpuni I. Laabani, A. ja O. Kallase ning O. Looritsa personaalkogude töötlemine. TLÜ tõlkekirjanduse andmebaasi sisestati 10 430 kirjet kirjandusmuuseumi ARBO kartoteekides olevast ainesest ning selgitati välja tõlgete autorsus vastavalt EKMi ja Tallinna Ülikooli vahel sõlmitud koostöölepele.

AR oli seotud mitmete koostööprojektidega: ÜÜRS – üks raamatukogusüsteem Eestile ja E-kataloogi töörühm; ELNET kaartide ja vanaraamatu juhendite koostamine vastavusse viimiseks uue standardiga (RDA – Resource Description and Access) ning osalemine haldurite kogus, avaandmete, kataloogimise ja märksõnastamise ning digiteerimise töörühmades.

AR materjale kasutas ca 1900 külastajat, kohapeal laenutati 12 000 teavikut ning telliti 3100 koopiat.

Järjepideva kogumistöö tulemusena täienesid käsikirjade, foto-, kunsti- ja audiovisuaalsed kogud, EKLA kogudesse laekus materjali ca 10 500 säilikut. Suuremad laekumised olid luuletajate Helvi Jürissoni ja Valeeria Villandi, kirjaniku ja tõlkija Rein Saluri, kirjandusteadlase Öne Kepi ning väliseesti kultuuripärandi säilitamise meetme toel Kanada eesti kirjaniku Raissa Kõvamehe arhiiv Vancouverist. Digitekkelisi dokumente hoiustasime EKLA digihoidlas 8,60 TB. Koostöös ühendusega Eesti Elulood ja VEMUga jätkub kogumisvõistlus „Lood sõjast“.

EKLA 95. sünniaastapäeva tähistati populaarteadusliku ajakirja Horisont (2024, nr 2) EKLA erinumbri koostamisega EKLA kogude ja nende põhjal tehtava teadustöö tutvustamiseks (K. Metste). Igapäevase töö raames korrastati ja tehti kättesaadavaks Austraalia eesti kirjaniku Gunnar Neeme käsikirja- ning kirjaniku ja riigitegelase Jaan Lattiku ja kauaaegse ajakirjandusfotograafi Kaljo Raua fotokogu, vendade Georg ja Peeter Parikase klaasnegatiivide kogusse korrastati lisaks 1849 säilikut. Kunstikogusse korrastati raamatukunstniku ja kirjaniku Henno Käo rohkem kui 2000 kunstiteost. Ühtekokku korrastati EKLA kogudesse ja kirjeldati andmebaasis Ellen ca 7800 säilikut, digiteeriti ja lisati failirepositooriumi KIVIKE 4584 faili käsikirju ja 621 fotot.

ERA kogudesse jõudis 3906 säilikut; sellest 12848 käsikirjalehekülge (378 säilikut), 3320 fotot, 168 audio- ja 40 videosäilikut. ERA laekumiste seas olid silmapaistvad pillimehe, rahvamuusika- ja puhkpilliorkestrite juhi, dirigendi, helilooja ja Põlvamaa muusikaelu ühe eestvedaja Heino Mähari pärand: noodid (sh orkestratsioonid), laulusõnad, elulugu, Pahtpää ja Veriora ansamblite ja orkestrite ajalood, repertuaaride loendid, kodulooline aines, Veriora metsapunkti klubi materjalid, fotod (7 kasti), „Maalehe“ rubriikide „Piibujutt“, „Naeris“ ja „Jäädvustame Eesti elu“ kaastööde originaalkirjapanekud ja kaaskirjad Heiki Maibergilt (588 lk), TÜ rahvaluule õppetooli materjalid: Eduard Laugaste kaustad (folkloristika ajalugu, 1 kastitais), tudengite uurimused (15 kasti ehk 840 uurimust), kaastööd 2023. aasta kogumisvõistlustelt „Kohtumised metsloomadega“ (140 säilikut, 1374 lk) ja „Minu saunalugu“ (44 säilikut, 153 lk). Välitööd toimusid nii Eestis (nt mängude ja mälestuste kogumine Mulgimaal, Hargla kihelkonna kohapärimuse väljaande ettevalmistamise

käigus Võrumaal) kui ka välismaal (nt Sloveenias, Bulgaarias, Lätis, Udmurtias, Ersamaal). ERA olulisemad laekumised puudutasid idiasporaa asurkonda, keskseltside ja folkloorifestivalide tegevust, sündmustega seotud video-, foto-, heli- jm materjale, 2024. a kogumisvõistluste “Vanavanema hääl” (Tartu 2024 laulu- ja tantsupeo SA koostöös), “Aasta lind kägu” (koostöös Eesti Ornitoloogiaühinguga), “Kunsti puudutus” kaastöid ja Facebooki grupi “Ukraina meemid” postitusi. Failirepositooriumi KIVIKE lisandus 9780 foto-, 37868 heli- ja 73635 käsikirjafaili. Jätkati rahvaluulearhiivi käsikirjakogu ERA köidete kättesaadavaks tegemist Kivikeses, alustati RKM käsikirjaköidete lisamisega. Käsikirjalistest materjalidest sai ennistatud viimase osa ERA II seeria köiteid, mida nüüd on võimalik digiteerida, nendest ühed suurima kasutuskooormusega on olnud koolide 1939. aasta kohapärimuse kogumisvõistluse saadetised. Jätkati koostööd Maa-ameti kohapärimuse kaardikihi avamisel (avati Hargla kihelkonna kohapunktide valik). FOs loodi varasema ja kvalitatiivselt kogutud tänapäeva ainese esinduslik materjalikogu teadusarhiivi EFITA jaoks, koguti nt TikToki tantsuvideoklippe, loomaökoloogia temaatikat, botaanilist uusainestikku, andmeid huumoriskandaalide kohta, loodi mentaalsete kaardistuste alusandmestikku ja jätkati õpilaspärimuse kogumist (Vana-Võrumaal). Jätkusid arendustööd analüütilise abivahendi Skriptoorium juures ning usundiliste juttude näitel. Digiteerimine ja kameraaltööd töid arhiivi tuhandeid palu usundilisi tekste jm digiainestikku.

EKM sõlmis asutustevahelised TA tegevuse koostöölepingud Ukraina Teaduste Akadeemia M. Rylsky nimelise Kunstiuuringute, Folkloristika ja Etnoloogia Instituudiga, Eesti Muusika ja Teatriakadeemiaga, Väliseesti Muuseumiga Torontos, Eesti Pärimusmuusika Keskusega, samuti sõlmiti Tartu Ülikooliga teadmussiirdedoktorantuuri raamleping.

Tehti koostööd teiste teadus- ja mäluasutustega Eestis ja mujal (Rahvusarhiiv, TÜ, TLÜ, EMTA, EKI, TalTech, UTKK, RaRa, VEMU, Pallas jpt), osaleti erialaühenduste ja seltside töös (AABS, DHNB, AIP-IAP, ISHS, SIEF, ISFNR, BaltHerNet, ARS, IUAES jpt), koostööprojektide ja akadeemia teadlasvahetuse raames töötas asutuses 15 külalisteadlast, jätkusid bilateraalsed projektid Ungari, Bulgaaria, Sloveenia, Soome uurimiskeskuste jt riikide uurimisinstiitutsioonide ja üksikuurijatega, jätkus koostöö TA Arktika professuuriga.

Mais toimus koostöös ERMiga noorte etnoloogide ja folkloristide konverents “Noorte hääled”, novembris 5. humanitaarainete õpilaskonverents HUNTS, jätkati humanitaarteaduste huviliste noorte teaduskooli kokkusaamistega. Oktoobris koolitati Narva gümnaasiumites, Jõhvi, Kohtla-Järve gümnaasiumites kokku ca 700 õpilast teemal filoloogia ja eriti folkloristika võimalused. Oktoobris leidis Narva-Jõesuus aset lasteaiapäetajate eesti keele koolitusseminar, millega toetati eestikeelsele õppele üleminekut. Loodi uued haridusprogrammid elulugudest ning rahvamuusikast ja -tantsudest. EKM osales õpilaste teadusfestivali komisjoni töös ja andis üle omalt poolt auhinnad.

Avaldati 220 publikatsiooni (sh 55 1.1. artiklit), esineti u 100 ettekandega rahvusvahelistel ja sisemaistel teadussündmustel. Mitmeplaanilise populariseerimistö tulemusena astuti rahva ette enam kui 200 loengu ja ettekandega, üle 50 raadio-, tele- ja filmi-intervjuuga. Korraldati 50 õppekäiku, ekskursioonidel ja haridusprogrammides osales 1000 osalejat, eksponeeriti 16 näitust. Kogukonnaliikmeid oodati igakuistele eluloo- ning rahvaluulekogujate rühma kokkusaamistele, samuti avati uudistajatele ukseid jaanuaris eesti kirjanduse päeval ja maikuisel muuseumiööl, tähistati ersa keele ja ülemaailmset udmurdi keele päeva üleilmse osalejaskonnaga.

19. aprillil 2024 toimus Eesti Kirjandusmuuseumis ettekandepäev “Aegade aarded”, mis oli pühendatud Arhiivraamatukogu 115. ja Eesti Kultuuriloolise Arhiivi 95. sünnipäevale. Tähtpäevade puhul kogunes grupipildile Eesti Kirjandusmuuseumi kollektiiv. Foto: Alar Madisson